

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. M. D.**, bývajúceho v D., zastúpeného B., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v D., IČO: X., proti žalovanému **M. R., s.r.o.**, so sídlom v P., IČO: X., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. T. S., spol. s r.o., so sídlom v B., IČO: X., **o zaplatenie 729,57 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 7 C 95/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. júna 2014 sp. zn. 17 Co 763/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza rozsudkom z 25. júna 2013 č.k. 7 C 95/2012-168 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia 729,57 € s príslušenstvom na tom základe, že žalovaný ako sprostredkovateľ predaja nehnuteľnosti žalobcu, ktorý sa v zmysle dohody podujal na prevzatie kúpnej ceny, jej dočasné uschovanie a následné vyplatenie predávajúcemu, kúpnu cenu žalobcovi podľa dohodnutých podmienok nevyplatil po jej splatnosti, z ktorého dôvodu bol žalobca nútený využiť služby advokáta, čím mu vznikli náklady spojené s uplatnením pohľadávky. O trovách konania si súd prvého stupňa vyhradil rozhodnúť po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 25. júna 2014 sp. zn. 17 Co 763/2013 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 724,46 € a žalobu vo zvyšku zamietol. Po zopakovaní dokazovania na odvolacom pojednávaní dospel k záveru, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z vykonaných dôkazov zistil, že

žalovaný, ktorý sám pripravil text kúpnej zmluvy, s vedomosťou o požiadavkách účastníkom kúpnej zmluvy prijal záväzok ponechať si kúpnu cenu po istý čas u seba a túto vyplatiť žalobcovi po splnení dohodnutých podmienok. V konaní nebolo preukázané, že by výplata kúpnej ceny žalobcovi bola viazaná na výmaz ťarchy, ale len na zmenu v osobe vlastníka nehnuteľnosti. Keďže k zmene v osobe vlastníka nehnuteľnosti na kupujúceho došlo 14. marca 2012, bola výplata kúpnej ceny žalobcovi dňom nasledujúcim, t.j. 15. marca 2012 splatná. Pokiaľ žalovaný kúpnu cenu žalobcovi nevyplatil, dokonca vyplatiť bez výmazu ťarchy odmietol, predstavujú náklady žalobcu na služby advokáta využité v tejto situácii náklady spojené s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a z toho dôvodu žalobcovi patrí ich náhrada vo výške 632,54 €. Keďže sa žalovaný pre nevyplatenie kúpnej ceny ku dňu splatnosti dostal s plnením do omeškania, žalobcovi patrí v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka tiež úrok z omeškania za obdobie omeškania od 16. marca 2012 do zaplatenia kúpnej ceny - 22. marca 2012 vo výške 91,92 €. Vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, v ktorom namietal, že v konaní došlo k procesnej vade konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. a odvolací súd vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Uviedol, že odvolací súd sa odchýlil od právneho názoru súdu prvého stupňa, keď nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy a v odôvodnení rozhodnutia sa dôsledne so zmenou právneho názoru nevyporiadal, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je protirečivé aj pri posudzovaní otázky, či je žalovaný účastníkom kúpnej zmluvy. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že výplata kúpnej ceny žalobcovi nebola viazaná na výmaz ťarchy viaznucej na prevádzanej nehnuteľnosti a v tomto smere poukázal na prvostupňovým súdom vykonané dokazovanie, vrátane výpovede samotného žalobcu ako i kupujúceho, z ktorého bol preukázaný opak. Vyčítal odvolaciemu súdu, že sa vôbec nezaoberal ani účelnosťou nákladov vynaložených žalobcom na právne služby. Z týchto dôvodov dovolateľ žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník

konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [viď § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (viď § 237 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Z hľadiska legislatívno-technického bol v § 238 O.s.p. zvolený taký spôsob vyjadrenia prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, so zreteľom na ktorý je zrejmé, že ustanovenie § 238 ods. 5 O.s.p. je [špeciálnym (v zmysle konkrétnejším)] ustanovením, ktorého aplikácia má v zmysle právneho princípu „lex specialis derogat legi generali“ prednosť pred (všeobecnejšími) ustanoveniami § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. V nadväznosti na to treba konštatovať, že ak výška peňažného plnenia, o ktorom rozhodoval odvolací súd, neprekročila v určitej veci násobky minimálnej mzdy uvedené v § 238 ods. 5 O.s.p., je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu neprípustné, i keď smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci bol návrh na začatie konania podaný 21. mája 2012; v deň jeho podania určovalo výšku minimálnej mzdy ustanovenie § 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 343/2011 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy. Podľa tohto ustanovenia minimálnu mzdu na rok 2012 predstavovala suma 327,20 € mesačne. Trojnásobok tejto sumy je 981,60 €.

Pokiaľ ide o samotnú istinu, žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia 729,57 €. Súd prvého stupňa žalobu v celom rozsahu zamietol. Odvolací súd zmenou prvostupňového rozhodnutia rozhodol o peňažnom plnení 724,46 €. Dovolanie žalovaného voči zmeňujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu teda smeruje proti rozhodnutiu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy (724,46 € < 981,60 €). Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovaného nie je v zmysle § 238 ods. 5 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovaného by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy

ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999 a R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalovaný existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľovi bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.

Žalovaný v dovolaní uviedol, že súdy mu v danej veci znemožnili realizáciu procesných oprávnení, ktoré mu patrili ako účastníkovi konania. K tejto procesnej vade konania malo dôjsť v dôsledku toho, žalovanému bola postupom súdu odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd sa odchýlil od právneho názoru súdu prvého stupňa rozhodnutie odvolacieho súdu a odôvodnenie jeho rozhodnutia je zmätočné a protirečivé.

V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa pod „prekvapivým rozhodnutím“ rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd (na rozdiel od súdu prvého stupňa) za rozhodujúcu

považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvého stupňa. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa (viď tiež uznesenie najvyššieho súdu zo 17. septembra 2009 sp. zn. 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných („nových“) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (viď uznesenie najvyššie zo 14. júla 2011 sp. zn. 5 Cdo 46/2011). V danom prípade ale rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa nevyznieva ani prekvapujúco, ani nečakane. Žalovaný musel vzhľadom na priebeh a výsledky prvostupňového konania očakávať (predvídať), že odvolací súd bude v odvolacom konaní posudzovať a skúmať to, čo napokon odvolací súd aj skutočne posúdil a preskúmal. Nešlo teda o vydanie tzv. prekvapivého rozhodnutia tým, že žalovaný sa nemal možnosť vyjadriť k možnej aplikácii dovtedy nepoužitého ustanovenia právneho predpisu na zistený skutkový stav veci. Odvolací súd preto svojim postupom nevylúčil žalovaného z realizácie jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva a teda neodňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ žalovaný namietal, že k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať došlo tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je (podľa jeho názoru) nepreskúmateľné pre zmätočnosť a protirečivosť dôvodov, odvolací súd – bez toho, aby sa vôbec zaoberal otázkou, či je táto námietka žalovaného opodstatnená – uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (viď R 111/1998) zastáva názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ale (len) inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Tento názor je plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Na obdobnom závere spočívajú aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 138/2010, 3 Cdo 49/2011, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 3 Cdo 49/2013, 3 Cdo 276/2013, 3 Cdo 10/2014, 3 Cdo 55/2014, 3 ECdo 28/2014 a 3 Cdo 12/2015).

Správnosť takéhoto nazerania na problematiku nepreskúmateľnosti rozhodnutia a jej dôsledkov potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým

rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013, I. ÚS 287/2014). Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Na doloženie aktuálnosti tohto právneho náhľadu na danú problematiku dovolací súd uvádza, že ústavný súd v uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014 zotrval „na opakovane vyslovenom závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“. Obdobnú argumentáciu zvolil ústavný súd aj v uznesení zo 4. júna 2014 sp. zn. I. ÚS 287/2014, ktorým ako zjavne neopodstatnenú odmietol sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu z 23. januára 2014 sp. zn. 3 Cdo 139/2012. V uznesení z 28. októbra 2014 sp. zn. I. ÚS 606/2014 ústavný súd obdobne konštatoval, že najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 55/2014 (založenom na stotožnení sa s judikátom R 111/1998) dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania.

Z týchto dôvodov dovolací súd uzatvára, že ak by aj (prípadne) bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Podľa názoru dovolateľa odvolací súd vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením vecí, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada

konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

O trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa. Najvyšší súd o trovách dovolacieho konania nerozhodol z týchto dôvodov:

V zmysle § 151 ods. 3 O.s.p. v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Ustanovenia § 151 ods. 3 O.s.p. má na zreteli primárny záujem účastníka konania, aby bolo čím skôr rozhodnuté vo veci samej. V niektorých prípadoch, taxatívny výpočet ktorých zákon nepodáva (takže toto ustanovenie možno aplikovať aj v iných, než výslovne uvedených prípadoch), má súd možnosť rozhodnúť o trovách konania až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Treba dodať, že právna úprava daná § 151 ods. 3 O.s.p. neznamená, že sa o trovách nerozhodne, ale že sa rozhodnutie o trovách konania, ktoré má spravidla pre účastníka konania v porovnaní s rozhodnutím vo veci samej druhoradý význam, len oddiali.

Na obsah a účel ustanovenia § 151 ods. 3 O.s.p. nadväzuje § 224 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

V danej veci Okresný súd Prievidza vo výrokovej časti rozsudku z 25. júna 2013 č.k. 7 C 95/2012-168 vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.). Krajský súd v Trenčíne v závere odôvodnenia svojho rozsudku z 25. júna 2014 sp. zn. 17 Co 763/2013 uviedol, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa, ktorý si vyhradil rozhodovanie o trovách konania na samostatné rozhodnutie (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania nebolo teda dosiaľ rozhodnuté.

Dovolací súd vychádzal z názoru, že ak právny predpis výslovne neupravuje určitú skutkovú podstatu alebo ju upravuje len čiastočne, neznamená to, že takúto situáciu nemožno vyriešiť. Právna teória aj súdna prax v obdobných prípadoch pripúšťajú, že na skutkovú podstatu zákonom neriešenú (alebo riešenú len čiastočne) sa analogicky aplikuje také ustanovenie zákona, ktoré upravuje podobnú skutkovú podstatu. Použitie analógie môže aj v procesnom práve predstavovať také riešenie procesnej situácie, ktoré zodpovedá účelu zákona. Možnosť analógie pri aplikácii procesných noriem upravujúcich rozhodovanie súdu o trovách konania nevyklučuje ani judikatúra ústavného súdu (viď uznesenie ústavného súdu z 1. marca 2012 sp. zn. IV. ÚS 107/2012).

Tak, ako je pre účastníka konania na súde prvého a druhého stupňa dôležité, aby bolo čo najskôr rozhodnuté vo veci samej, je pre neho rovnako dôležité, aby v dovolacom konaní bolo čo najskôr rozhodnuté o dovolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej; rozhodnutie o trovách dovolacieho konania má aj tu pre účastníka konania spravidla až druhoradý význam.

V danom prípade treba pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania posúdiť viacero otázok, ktoré na súdoch nižších stupňov neboli dosiaľ riešené a posúdené právoplatným rozhodnutím súdu o trovách konania. Najvyšší súd, ktorý v dovolacom konaní nevykonáva dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.), nemá procesné nástroje

na to, aby si pre účely svojho rozhodovania obstaral potrebné skutkové podklady. Navyše, ak by v takomto prípade o trovách dovolacieho konania predsa len rozhodol, bolo by jeho rozhodovanie spojené s posudzovaním otázky významnej aj pre rozhodovanie súdov nižších stupňov o trovách prvostupňového a odvolacieho konania, ktorá ale má byť vyriešená a právoplatne rozhodnutá najskôr týmito súdmi.

So zreteľom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že ak dovolací rozhoduje o dovolaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 a § 224 ods. 4 O.s.p., o trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. augusta 2015

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková